

Kulturdepartementet,
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo

Dato: 17.09.2013

Det livssyns åpne samfunn NOU 2013:1 - Rituell omskjæring av gutter

SMR har tidligere uttalt seg om dette spørsmålet. Bakgrunnen var et høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet, datert 26. april 2011. SMRs høringsnotat er datert 5. oktober 2011.

I dette notatet uttales det: «Helse- og omsorgsdepartementets konklusjon om at rituell omskjæring av gutter ikke kan sies å være i strid med hverken FNs barnekonvensjon eller Den europeiske menneskerettighetskonvensjon, anses å være riktig.»

Det er fare for at denne uttalelsen er blitt tillagt større vekt i ettertid enn det som var SMRs intensjon. For eksempel nøyer Stålsett-utvalget seg med å «[ta] til etterretning at både Helse- og omsorgsdepartementet og Senter for menneskerettigheter mener at omskjæring av guttebarn ikke i seg selv vil være i strid med Barnekonvensjonen og EMK», uten å henvide til vår anbefaling om behovet for nærmere utredning (s. 251). Utvalget fortsetter: «Det kan være tvil om et forbud mot slik omskjæring ville være i strid med EMK, og at et eventuelt forbud ville kunne bli prøvd av EMD.»

Det er grunn til å understreke at hverken Departementet eller SMR har foretatt noen grundig analyse eller drøftelse av dette spørsmålet. I høringsnotatet etterlyser SMR nettopp en slik drøftelse. Det uttales at det ville «vært hensiktsmessig om departementet berørte de argumentene som har vært fremsatt i denne sammenhengen...». Notatet fortsetter med å peke på flere av de problemstillinger som må drøftes og understreker at løsningen vil måtte finnes ved en balansering av ulike rettigheter.

SMR mener at Departementet nå må ta ansvar for at en slik utredning av de menneskerettslige problemstillinger gjennomføres, før man kan ta stilling til hvordan rituell omskjæring av gutter skal håndteres i fremtiden.

SMR vil også minne om at vurderingen av de menneskerettslige spørsmål ved omskjæring forutsetter en grundig vurdering av en rekke medisinske forhold i forbindelse med inngrepet. For eksempel vil det spille inn hvilken risiko et slikt inngrep medfører, komplikasjoner, grad av smertepåføring og mulighet for smertelindring, helsetilsyn i etterkant og formålet med inngrepet (terapeutisk, utelukkende rituell/kulturelt).

Med vennlig hilsen

Nils A. Butenschøn
Direktør

Postadresse:
Postboks 6706
St. Olavs plass 5
0130 OSLO Norge

Besøksadresse:
Cort Adelers gate 30
0254 OSLO Norge

Tlf.: 228 42001
Faks: 228 42002
E-post: info@nchr.uio.no
www.jus.uio.no/smr